

Warszawa, 12 listopada 2020 r.

Opinie KOS (35(II)/2020)

Komitet Obrony Sprawiedliwości KOS z niepokojem obserwuje pogarszającą się sytuację w wymiarze sprawiedliwości spowodowaną pandemią wirusa SARS-CoV-2. Przez ponad 8 miesięcy od stwierdzenia pierwszego zakażenia władze nie zaproponowały żadnych skutecznych rozwiązań umożliwiających ograniczenie wpływu epidemii na pracę sądów. Wielomiesięczne zaniechania rządzących przekładają się w konsekwencji na ograniczenie prawa każdego do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie.

W ślad za wieloma środowiskami prawniczymi, zwracamy uwagę na następujące zaniechania władzy, które mają swój wymierny skutek w trakcie pandemii:

- 1) brak powszechnej digitalizacji akt spraw sądowych oraz możliwości ich prowadzenia w formie elektronicznej;
- 2) brak możliwości zdalnego przeglądania akt przez strony i przekazywania ich w takiej formie między sądami;
- 3) brak możliwości wnoszenia i doręczania pism za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- 4) niejednolite zasady dotyczące organizacji posiedzeń sądów w formie zdalnej;
- 5) niejednolite zasady dotyczące świadczenia pracy zdalnej przez sędziów i pracowników sądów;
- 6) brak zasad dotyczących zdalnego informowania stron o zmianie terminów rozpoznania spraw;
- 7) brak możliwości sprawnego zastępowania sędziego przydzielonego do sprawy w przypadku kwarantanny lub izolacji i poinformowania o tym stron;
- 8) ograniczone wsparcie informatyczne dla sądów;
- 9) brak spójnej polityki informacyjnej dotyczącej ograniczeń w pracy sądów w czasie pandemii.

W okresie epidemii i znacznego obniżenia zasobów kadrowych w sądach, każda ze wskazanych przez nas kwestii rzutuje bezpośrednio na długość rozpatrywania spraw. **Skutkiem zaniechań rządzących będą wieloletnie zaległości, które – biorąc pod uwagę liczbę niezłatwionych spraw sprzed pandemii – jeszcze bardziej przyczynią się do obniżenia sprawności sądów.**

Komitet Obrony Sprawiedliwości KOS wzywa przedstawicieli władzy ustawodawczej i wykonawczej do pilnego zajęcia się wskazanymi przez nas zagadnieniami i podjęcia działań, które w jak największym stopniu ograniczą negatywny wpływ epidemii na prawo do sądu.

Partnerzy KOS:

Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
Stowarzyszenie Sędziów „THEMIS”
Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”
Inicjatywa Obywatelska „Wolne Sądy”
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS
Archiwum Osiatyńskiego
Stowarzyszenie Amnesty International
Forum Obywatelskiego Rozwoju FOR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych
Forum Współpracy Sędziów